

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Examen Theologiæ Moralis

Moure, Antonio Fernandes de

Coloniæ Agrippinæ

Cap. 20. De operibus misericordiæ.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40934

CAPVT XX.

De operibus misericordiae.

- 1 Quot sunt opera misericordiae.
- 2 Sub quo nomine comprehenduntur quatuordecim opera misericordiae.

1 **Q**UESTIO. Quot sunt opera misericordiae? **R**ESP. Quatuordecim, septem corporalia, septem spiritualia: corporalia continentur illo versu.

Visito, poto, cibo, redimo tegeo, colligo, condo.

Ita cum D. Thom. 1.2. q. 32. ar. 2. & Archidiacon. ca. Tria sic explico. Esurientem pascio, sitientem poto, captiuum redimo, nudum operio, peregrinum hospitor, aegrotum visito, mortuum sepelio. Spiritualia vero continentur illo versu.

Consule, castiga, remitte, solare fer, ora.

Id est, ignorantem doce, errantem corrige, offensam remitte, tristem solare, onerosum porta, ora pro uiuis, & defunctis.

- 2 **Q**UEST. Sub quo uno nomine comprehenduntur haec opera quatuordecim? **R**ESP. Sub eleemosyna, quae duplex est, corporalis una, quae subuenit necessitatibus corporalibus, spiritualis altera, quae succurrit necessitatibus spiritualibus. Potest autem eleemosyna erogari tam uiuis, quam defunctis.

De eleemosynae praecepto. §. 2.

- 1 Desinitur eleemosyna.
- 2 Qui possunt facere eleemosynam.
- 3 Quas eleemosynas possunt facere religiosi, foemina uxorata, filij familias, famuli, mancipia.
- 4 Cui facienda est eleemosyna.
- 5 An sit praeceptum de facienda eleemosyna.
- 6 Quos obligat praeceptum faciendi eleemosynam.
- 7 Quas condiciones in persona requirit hoc praeceptum ut obliget.

299 3

8 Quo-

- 8 Quotuplex est necessitas.
- 9 Quotuplex est superfluitas.
- 10 Ex quibus superfluis tenemur subuenire necessitati extrema.
- 11 Ex quibus superfluis tenemur succurrere necessitati gratis.
- 12 Ex quibus superfluis tenemur succurrere communibus necessitatibus.
- 13 De episcoporum obligatione faciendi eleemosynas.
- 14 De obligatione Beneficiatorum circa faciendam eleemosynam.
- 15 An sit satis vendere, cambiare, vel mutuo dare extreme indigenti.
- 16 An teneamur donare extreme indigenti, cum ipse non vult emere, vel accipere mutuum, vel cambiatum, sed donatum.
- 17 An teneamur succurrere extreme indigenti ex bonis alienis, quae apud nos habemus.
- 18 An quisque extreme indigens possit sibi succurrere ex raptis alienis bonis.
- 19 An qui extreme indigens alienum rapuit, tenetur illud restituere in pingui fortuna.
- 20 An distributor eleemosynarum possit sibi, vi pauper est, atque aliis distribuere.
- 21 An iusti belli obsidione oppressis, & fame perentibus liceat cibos offerre.

QUESTIO. Quid est eleemosyna? RESP. Est operatum, quo indigentiae alterius subuenitur, procedens ex misericordia. Misericordia vero est actus displicentiae circa malum alterius ad ei subueniendum inclinans. Ita Card. Tolet. tract. de septem pec. mort. ca. 18. D. Tho. 2. 2. q. 0. artic. 1. 2. 3. D. Aug. q. de civ. quae sequitur Navar. cap. 24. nu. 2.

2. **QVÆST.** *Qui possunt facere eleemosynam?* **RESP.** Qui habent rem propriam, vel quo ad dominium & vsum fructum, simul vel quo ad vsum fructum solum. Ideo subditi, quia nihil proprium habent, nil pauperibus erogari possunt, absque licentia expressa, vel tacita superiorum. Quod intelligo, nisi urgeat extrema proximi necessitas. tunc enim possunt, etiam repugnantibus superioribus. Ita Gloss. *can. Non dicatis* 12. q. 1. & ibidem Doctores communiter. Ino nisi urgeat grauis necessitas, obtenta, si fieri possit, superiorum licentia. Ita Panorm. *cap. Si quis de factis*. Tolet. *tract. de sep. pec. mort. cap. 28.* Comitolo. *in respons. mor. lib. 7. c. 27.*

3. **QVÆST.** *Cum inter subditos numerentur religiosi, fœmine uxorate, filij familias, famuli mancipia, de singulis seorsum dicitur, quid sentias?* **RESP.** Dico primum. Religiosi cū peregrinantur, possunt de sibi datis à monasterio in sustentationem, mediocres facere eleemosynas, idemque dicendum, cum extra monasterium studiorum, aliorumue negotiorum causa commorantur. Ita Armil. *eleemosyna. §. 5.* Tolet. *loco citato.* De peregrinantibus nullus Doctor dubitauit, teste Comitolo *lib. 4. Resp. quest. 7. num. 1.* De studentibus tenuit D. Thom. *in 4. d. 15. qu. 2. art. 1. q. 4. ibi.* Durand. *q. 8. nu. 6.* Neque quisquam huic veritati contradicit, teste eodem Comitolo *citato.* Qui tamen curam habet gubernandi domum, non solum potest, sed tenetur ex superfluis pauperum subuenire inopia. Ita A'ens. *4. p. q. 32. in 4. artic. 1.* Dico secundum. Vxor potest ex cōmuni bono modicas facere erogationes, præcipue cū maritus durus est, & asper in pauperes, ipso etiã repugnante. Sic fecit Abigail. 1. *Reg. 15.* Mediocres dixi, quia magnas solum facere potest ex bonis supra dotem sibi reseruatis in proprios vsus. Itē ex summa, quæ à marito illi datur in liberam distributionem, & ex pecunia, aliaue re sibi, & nō marito donata. Ita Card. Tolet. *tract. de pec. mort. c. 29.* Dubium est, Verum adultera sit domina rei, quæ per adulterium lucrata est, assumat Sor. *4. Inst. q. 7. art. 1.* & Tolet. *citato loco.* Dico igitur, etiam tunc posse qualis erogare pauperibus eleemosynas. Dico tercio. Filij familias possunt ex bonis castrensibus, aut quasi castrensibus, facere eleemosynas. Sunt autem illa bona, quæ

acquisuerunt, ut notarij, aduocati, medici, & beneficii, & tunc, quas voluerint. Ex bonis vero patris, vel cum peregrinantur: vel cum in studijs versantur: vel cum ab inopibus rogantur, modicas tantummodo elemosinas facere possunt. Ita cōmuniter Doctores. Dico quarto. Serui, & mancipia ex abundantia fructuum in vitam modicas possunt facere elemosinas, nesciate domino. Ita Tolet. Ratio est manifesta, quia oppositum contradicit fraternae charitati.

4 QVAEST. Cui facienda est elemosyna? RESP. Cuius indigenti fideli, vel infideli. Ratio est, quia elemosyna est actus impetratus à charitate: charitas vero neminem excludit, iuxta Pauli sensum: *Omnibus debitor sum, sicuti & infideli, Romano, & Graeco.*

5 QVAEST. Tenemurne ex praecepto facere elemosinas? RES P. Tenemur. Ita habetur Ioan. 3. *Qui habuerit substantiam huius mundi, & viderit fratrem suum necessitatem habere, & clauerit viscera sua ab eo, quomodo eboratus Diu manet in illo?* Habetur 1. Iacobi. 2. *Iudicium sine misericordia ei, qui non fecerit misericordiam.* Habetur Marti. 25. *maledicti quia esuriui, & non dedistis mihi manducare, &c.* Apertius habetur Luc. 11. *quod superest, date elemosynam. Etsi subueniente oppresso.*

6 QVAEST. Quod personarum genus obligat hoc praeceptum? RESP. Omnes fideles, & infideles. Ita D. Cyrillus. *Item de elemos. Ratio est, quia hoc praeceptum non solum positum à Christo Domino, sed naturale est.*

7 QVAEST. Qua requiruntur, ut hoc praeceptum obliget sub mortali? RESP. Scilicet superfluitas ex parte erogantis, indigentia ex parte accipientis.

8 QVAEST. Quotuplex est indigentia? RESP. Triplex: extrema: grauis: communis. Extrema est, cum quis est in certo, aut probabili mortis periculo ex defectu necessario. Grauis est, cum quis est in periculo graui perditionis honorum, aut decentiam sui status, vel per peccatum, vel per seruitium. Communis est, qua communiter laborant inopes.

9 QVAEST. Quotuplex est superfluitas bonorum? RESP. Triplex. Vel enim superfluunt bona ad ipsammet vitam alendam; vel ad status decentiam sustentandam; vel

ad decentissimam decentiam ipsius status condecoran-
dam.

10 *QVÆST. Ex quibus superfluis tenemur sub precepto succurrere extreme indigenti.* R E S P. Ex superfluis ad vitam, & ex necessarijs ad decentiam status. Ita communiter Doctores. Dixi (ex superfluis ad vitam) quia ex necessarijs ad illam non tenemur: imò tenemur nobis in æquali necessitate constitutis succurrere, quia charitas bene ordinata incipit à se ipsa: Nisi extreme indigens sit persona publica, a qua bonum pender commune: tunc enim potius illi, quam nobis tenemur subvenire, cum teneamur commune bonum particulari anteferre, etiam in eo euctu iuxta D. Tho. 2. 2. qu. 32. arti. 6. Sor. 5. iust. qu. 1. artic. 7. Tolet. tract. de pec. mort. c. 34. Licet Sylu. elemos. §. 2. & Armil. ibi. qu. 4. asserant id esse tantum consilium. Dixi (ex necessarijs ad decentiam status) quia tenemur vitam proximi pluris æstimare, quam decentiam nostri status, secundum charitatis ordinem.

11 *QVÆST. Ex quibus superfluis tenemur sub precepto succurrere graviter indigenti.* R E S P. Ex superfluis ad decentiam status. Ita D. Thom. in 4. d. 15. qu. 2. ar. 1. q. 2. D. Anto. 2. p. tit. 1. capit. 14. §. 4. Richard. in 4. dist. 15. Syluest. Tabie. Armil. ver. elemosyn. Medin. eod. de pec. tract. 5. de elemosy. Tolet. loco citato, expressius. D. Thom. 2. 2. qu. 32. arti. 1. Caiera. ibidem, & tom. de precep. elemosy. Maior. in 4. d. 15. q. 3. & ibi. Palud. Navar. in man. capit. 24. nu. 5. & de redd. eccles. q. 2. mon. 7. Syl. elem. qu. 1. Quamquam Alent. 4. p. qu. 13. & Gab. in 4. d. 16. qu. 4. conc. 5. oppositum teneat cum Panor. ca. Si vero de iur. iuran. & D. Anto. 2. p. cap. 14. Ros. ver. elemosy. Notandum tamen cum Sylu. Caret. Armil. & alijs Doctorib. ver. elemosy. Tolet. tract. de pec. mort. cap. 33. decentiam status non esse attendendam ex presenti tempore, sed etiam ex futuro: ut si quis nunc habeat superfluas pecunias, quia solutus est ab vxore, aut recenter nuptus absque filijs, paucis post annis habebit necessarijs propter vxorem, & filios natos.

12 *QVÆST. Ex quibus superfluis tenemur succurrere communibus necessitatibus.* R E S P. Dico primum. Tenetur dives ex superfluis ad decentiam status elemosynā succurrere cōmunibus pauperū necessitatibus, seu ut clarius lo-

quar, tenetur sub mortali in pauperes distribuere superflua ad decentiam status. Hæc conclusio est probabilis, traditur è Cardin. Tolet. *tractat. de sep. pec. mori. capit. 1. nu. 2.* Probatum efficaciter ex sanctorum Patrum dictis oraculis. Ratio est, quia tantorum sanctorum dicta probabilem faciunt opinionem. Ita D. Hieronym. *ut dicitur in Decret. distinct. 42. capit. 1.* aliena rapere conuenitur, qui ultra sibi necessaria remanere probatur. D. Ambros. *ut habetur distinct. 47. can. Sicut. Non minus est criminoso habenti tollere, quam cum possis, & abundans sis, indigentibus denegare. Esurientium est panis, quem tu deris: nudorum est indumentum quod tu recludis: miserorum redemptio est pecunia, quam in terra defodis, tot ergo scias te inuadere bona, quot possis prestare.* D. Augustin. *in Psalm. 147.* Superflua diuini necessaria sunt pauperi, aliena rapit, qui ista deridet. *Dico secundum.* Probabilius est neminem tenere sub mortali distribuere superflua ad decentiam status, nisi in extrema, vel graui necessitate. Ita tenet communis opinio, sic Alex. Ales. 4. p. qua. 13. mem. 1. Gab. in 4. dist. 16. qua. 4. conclus. 5. D. Thom. in 4. d. 15. qua. 2. artic. 1. qua. 3. D. Anton. 2. p. tit. 1. capit. 2. §. 4. Richard. in 4. d. 15. Sylu. Tabien. Armil. *elemosyna. Medin. cod. de poenitent. tract. 5. de elemos. quos refert, & sequitur Tolet. tract. de pec. mori. capit. 1. numer. 2. & 3.* Dico tertium. Superfluitas bonorum ad decentissimam decentiam status obligat diuitem sub mortali communibus succurrere pauperum necessitatibus et præcepto faciendi elemosynas. Ita Beia. 2. p. casu. 21. cum pluribus, quos citat iux. illud Ioann. 1. cap. 3. *Qui vidit fratrem suum necessitatem habere, & clauserit viscera sua, quomodo charitas Dei erit in illo?* Item illud Pauli ad Hebr. *alius quidem esurit, alius autem ebrius est.* Quod quidem contra humanam pietatem, & naturalem fraternum amorem esse, nemo sani consilij negabit.

13 QVÆST. *Estne idem dicendum de episcopis?* Resp. Circa bona patrimonialia idem de illis, atque de quibusque diuitibus dicendum. Circa vero bona Ecclesiastica, hoc est comparata ex ecclesiasticis redditibus, subtractis his, quæ ad decentem victum, & vestitum, & domus ornatum pertinent, in super subtractis his, quæ gratia pietatis, & charitatis potest in consanguineos indigentes,

aut

aut famulos distribuere, teneatur residuum dare pauperibus sub mortali. Ita communiter Doctores teste Card. Tolet. *lib. ca. 4. nu. 16.* Qualis autem debeat esse status decentia Antistitis, docuit Conc. Carthag. III. *can. 15.* his verbis. Episcopus vilem suppellectilem, mensam, & victum pauperem habeat, & dignitatis suæ autoritatem in fide, & vitæ meritis quærat. Docuit Conc. Trid. *ses. 25. ca. 1.* parum mutatis verbis. exemplo patrum nostrorum in Conc. Carthagin. non solum iubet, vt episcopi modesta suppellectili, & mensa, ac fragili victu contenti sint, verum etiã in reliquo vitæ genere, ac tota eorum domo caueant, ne quid appareat, quod à sancto hoc instituto sit alienum, quodq; non simplicitatem, Dei zelum, ac vanitatum contempnum præ se ferat.

14 **Q**UÆST. *Estne idem dicendum de beneficiatis & curatis circa ea, quæ ex ecclesiasticis redditibus compararunt, atque dictum est de episcopis?* **R**ESP. Idem. Ita Card. Tolet. loco proxime citato, cum communi, & maiori, cum ratione de Cardinalibus,

15 **Q**UÆST. *Obligamur ne in extrema necessitate alterius si donare, an satis est mutuo dare, vel cambiare, vel vendere?* **R**ESP. Quotacumq; sit extrema necessitas, satisfacimus præcepto mutuando, vendendo, vel cambiando. Ita Adria. *de restit. & Nau in sum. ca. 17. num. 60* Ita legimus Iosephum succurrisse Ægyptijs *Gen. 47.* & Tobiam Gabello sub chirographo. *Tob. 1.*

16 **Q**UÆST. *Non vult extremè indigens accipere mutuum, nec cambiatum, nec venditum, sed liberum, & donatum, teneor ne donare?* **R**ESP. Teneor succurrere donando. Ita Card. Tolet. *tract. de pec. ca. 37.*

17 **Q**UÆST. *Habet quis alienarum pecunias in manu sub tutela, tenetur ne succurrere cum ijs extremè indigenti cum non habeat proprias?* **R**ESP. Tenetur: neq; si succurrat, tenetur ea restituere. Ratio est, quia illarum pecuniarum non suarum, sed alienarum erant, & ideo secum deferrebant dominium veri domini. Toleti tamen exemplum de eo, qui habet mutuas pecunias non est ad rem: quia in mutuo translatum est dominium, & ideo si illas pecunias quis dedit, suas dedit, atque tenetur soluere debitum.

18 **Q**UÆST. *Licet in extrema necessitate sibi quis succurrere ex*

vere ex

vere ex alieno rapto? R E S P. Pars affirmans ita certa est, ut nullus sit, qui dubitet: est enim huiusmodi subiectum ex iure naturali.

19 QVÆST. Deuenit postea ad pinguiorem fortunam, teneatur raptus huiusmodi restituere? R E S P. Negat Scotus 4. d. 1. q. 2. & 10. Gabr. Sor. li. 4. l. 1. q. 7. ar. 1. affirmantur. Men. Nau. c. 17. n. 60. Adria. de rest. Dico tamen. Si indigens extremè, est extremè indigens respectu curioſi, ac ita ut si curioſus hic non habet, nec alibi habeat, unde succurrere posset, non tenetur ad restitutionem acceptam. Verò alibi habeat, licet hic extremè indigeat, tenetur. Est opinio communior. Ratio est, quia illa omnimoda extrema necessitas, omnia illa fecit communia: non verò illa extrema necessitas pro loco, & tempore.

20 QVÆST. Est quis distributor elemosinarum, si est pauper est, potest sine sibi sumere partem, ut illius pauperi? R E S P. Potest sibi, ac suis, si ita indigent atque alij, semoto scandalo. Ita Caiet. 2. 2. q. 32. ar. 9. v. l. elemos. §. 1. & D. Tho. 2. 2. q. 32. ar. 9. ad 3. Tabien. ver. elemos. §. 13. Ratio est manifesta, quia nemini officere debet suum munus, uno ex veteri paremia proficere eum quam par est.

21 QVÆST. Est ciuitas obsidione oppressa iusto bello. Quibus in inclusis fame tabescant, peccatne qui illis suppeditat cibum? R E S P. Absolutè affirmat Tol. tract. de pec. mort. c. 3. peccare mortaliter. Mihi tamen distinguendū videtur. Vbi succurro rebellibus intrus clausis, per quos stat belli iniquitas: vel succurro innocentibus, qui æquè ac rebelles, & iniusti repugnatores opprimuntur intrus. Dico igitur. Qui rebellibus iniustis succurrit, peccat mortaliter, qui innocentibus, minime. Opponitur. Illi sunt partes ciuitatis iniustæ, sed obsidentes habent ius ad totam Ciuitatem iniustam opprimendam; ergo iuste opprimuntur. Distinguo maiore propositionem. Sunt partes ciuitatis iniustæ formaliter, nego maiore: obsidentes vero habent ius tantum ad opprimendam fame ciuitatem iustam formaliter, non materialiter; hoc est, ciues formaliter iniustos.

De ecclesiastica sepultura §. 3.

1 Qui prohibetur iniure sepeliri ecclesiastica sepultura.

2 QVÆSTIO. Qui prohibentur iniure sepeliri ecclesiastica sepultura.

ca sepultura? R E S P. In primis hæreticus. *capit. Sicut de hæret.* Notant summistæ *verb. sepultura.* Maiol. *de canonico imped. libr. 3. cap. 13. nume. 132.* Deinde Iudæus, Paganus & alius quivis infidelis mortuus in suo errore *ca. Ecclesiam de consecr. dist. 1.* Maiol. & summistæ *sup. citati.* Tertio. Blasphemus in Deum, aut in Sanctos, qui non vult acceptare pœnas sibi pro tali crimine impostas *iuridicè. capit. Statuimus. de maledicis Quarto.* Mortuus, qui post mortem conuincitur fuisse hæreticus, & in hæresi obiisse inconfessus, & impœnitens: talis enim iterum exhumatus, longè ab Ecclesia sepeliendus est. *capit. Sanè 24. question. 2. Quinto.* Infans filius Christiani ante baptismum decedens è vita. Notat Vinald. *titul. de interd. §. 1. num. 27.* cum Hostiensis, Syluest. & alijs *Sexto.* Omnis ille, qui viuis prohibebatur ab ingressu Ecclesiæ. *cap. Is qui de sentent. excomm. tradunt Sylu. & Armil. ver. sepult. Septimo.* Omnis, qui in notorio, & publico peccato moritur. Ita Maiol. Sylu. & Armil. *citatis locis.* Gloss. *in capit. Monachi. de stat. monach. cap. Pro obeuntibus 1. qu. 2. ca. Non existimemus. ca. Quibus. c. Quæsitum. 15. qu. 2. c. Placuit. 2. q. 5. c. Quicumque clericus. 23. qu. 7.* quos text. supra dicti Auctores afferunt, adducitq. Vinald. *cit. loco. tenet Nau. ca. 25. n. 132. Octavo.* Sui ipsius occisor. *c. Placuit. 13. qu. 5.* etiam si occidit ob causam honestam. *c. Ex parte. de sepul. si tunc sui cõpos erat, neq; à Spiritu sancto fuit motus, vt Samson Iudi. 16. Nondè.* Publicus vsurarius, in vsurarum peccato mortuus. *c. Quia in omnibus. c. Quanquam de vsuris Clè. Eos qui propria de sepult.* Notat Cardin. Tolet. *li. 5. c. 36. nu. 6.* Estque ipso iure excommunicatus talem sepeliens vsurarium. *c. Quanquam de vsuris. tradit Dor. l. 6. Inst. qu. 1. ar. 1. Decimo.* Qui supra dictum vsurarium in Ecclesia sepeliuit. *c. Quia in omnibus. de sepult.* tradit Maiolus. *li. 3. c. 23. n. 18. Undecimo.* Excommunicatus maiori excommunicatione. *c. Sane 24. q. 2. c. In nostra. de sepult. Clem. 1. de sepult.* Si verò iam sepultus est, exhumandus est, *c. sacr. de sepult.* Hic aut excommunicatus intelligendus est iuxta Extranea Martini Papæ. Ad euitanda scandala nominatim denunciatus, vel notorius clerici percussor. Notat Card. Tolet. *lib. 1. ca. 13. numer. 9.* Ratio eius est optima, quia sicut cum alijs excommunicatis viuis communicare possumus, ita etiam

cum mortuis 24. qu. 2. can. sane 1. & cap. Sacram. de sepul.
 Hinc manifesto inferitur, quam sine ratione negatur sepul-
 turalis excommunicatio minori excommunicatione.
 Summa confess. lib. 3. tit. 17. qu. 3. Sylu. sepulchra in 9. sac.
 Quam quidem iure optimo illi concedunt Innocentius
 sacris. de sepult. & Armil. ver. sepuit. num. 16. cum reliquis.
 Duodecimo. Interdictus publice denunciatus. ca. In nota
 de sepult. Extravag. Ad vitand. scand. Qui ex malicia leu-
 in anno non est confessus, vel Eucharistiam non sumpt
 in Paschate. cap. Omnis de poen. & remissi. Decimotertio. Pu-
 blicus Ecclesia spoliator, vel incendiarius. Ratio est, quia
 in eo, quo quis deliquit, in eo puniatur, necesse est. cap.
 Quod à viro. 12. quest. 2. Notat Gloss. cap. Neque apud 88. de
 Decimoquarto. Religiosus, qui post mortem probatur
 proprietarius ex inuento proprio peculio. cap. Super quada.
 de statu Monach. Conc. Trid. sessi. 25. cap. 2. de reform. regul.
 Decimoquinto. Laicus negans, & retinens multas decimas
 Ecclesiae. ca. Prohibemus. de decim. Decimo sexto. Quis tor-
 neamentis mortuus est, vel in ijs mortale vulnus accepit,
 ob quod mortuus est. ca. 1. de torneamentis. Ita Summa co-
 fess. & Maiolus citati cum Hostiens. in Rubric. De tornea-
 mentis. Quod adeo verum est, ut illi negetur sepultura,
 licet confessus fuerit, & Eucharistiam sumptit ante
 mortem. Notat ex cit. cap. & Doctoribus. Vitald. tit. de
 interdicto §. 2. num. 23. Quae determinatio Ecclesiae facta
 est ad terrorem aliorum.

F I N I S.

Laus Deo, & Beatissimæ Dei Genitrici.

Autor ad librum.

Produs in lucem sub luce nascentis aurora primus mei in-
 ny fetus, diuino fato, æternis auspicijs, non consulto, non
 cogitato. Nasceris mundo, nascente orbi. Mulier aucta
 sole, lunam sub pedibus habente, stellis pro corona duodecim mi-
 cante, Virgine, inquam, Dei genitrice, cuius hodiernus natalis
 dicatus est dies. iò. triumphe, iò. triumphe: spero fore, ut quasi
 lux splendescere procedas, & crescas: usq; ad perfectum diem.

I N D E X